

Î N C H E I E R E

13 mai 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ghenadie Petcu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Ghenadie Petcu împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice”, intervenient accesoriu
Natalia Petcu, cu privire la obligarea radierii intabulării, încasarea prejudiciului
moral și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 aprilie 2015, Ghenadie Petcu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva ÎS „Cadastru” (în prezent I.P. „Agenția Servicii Publice”), intervenient
accesoriu Natalia Petcu prin care a solicitat obligarea pârâtului de a rectifica
înregistrarea în registrul bunurilor imobiliare și anume, la bunul cu numărul
cadastral xxxxxx să fie exclus din rubrica proprietar cet. Natalia Petcu născută la
xxxxx cod personal xxxxxxxx (f.d. 3-5, vol.I).

La 12 martie 2018, Ghenadie Petcu a depus cererea de concretizare a acțiunii
prin care a solicitat de a radia intabularea proprietarului Natalia Petcu, născută la
xxxxxx, cod personal xxxxxx, din Subcapitolul II „Dreptul de proprietate asupra
bunului imobil” din Registrul bunurilor imobile, cu referire la bunul imobil cu
numărul cadastral xxxxxx din xxxxxx încasarea prejudiciului moral în mărime de 10
000 de lei și a cheltuielilor de judecată (f.d.230-232, vol.I).

În motivarea cererii de concretizare, reclamantul a invocat că a încheiat
căsătoria cu Natalia Petcu la xxxxxxx

Prin hotărârea din xxxxxx a Judecătoriei Soroca, căsătoria dintre Ghenadie
Petcu și Natalia Petcu a fost desfăcută în temeiul art.36-37 Codul căsătoriei și
familiei (în redacția a.1969).

Prin aceeași hotărâre a fost stabilit și constatat că, din cauza imposibilității
conviețuirii s-a desfăcut căsătoria încheiată între Ghenadie Petcu și Natalia Petcu,
hotărârea devenind definitivă și executorie la xxxxxx.

A indicat că pe durata examinării procedurii de desfacere a căsătoriei au împărțit benevol toate bunurile acumulate în timpul căsătoriei și careva litigii în acest sens nu au avut. Drept dovadă că nu au existat careva divergențe sau litigii la împărțirea bunurilor comune este și faptul că Natalia Petcu în termen de trei ani de la desfacerea căsătoriei nu s-a adresat cu careva cereri de chemare în judecată privind partajarea averii comune.

A comunicat că la 10 iulie 2002, a eliberat fratelui său, Valerii Petcu, procura cu nr.7/4822/4825, întocmită de către notarul Elena Petcu. Potrivit procurii, l-a împuternicit pe Valerii Petcu ca în numele său și pentru el să procure un imobil în mun.Chișinău și să înregistreze dreptul de proprietate asupra imobilului la Oficiul Cadastral Teritorial. Astfel, în baza procurii eliberate, Valeriu Petcu la 04 octombrie 2002, din banii lui Ghenadie Petcu, a procurat apartamentul xxxxxxxx pe care la 28 octombrie 2002 l-a înregistrat la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, prezentând două exemplare a contractului de vânzare - cumpărare, copia buletinului său de identitate și procura în original. Totodată, a remarcat că a avut certitudinea și încrederea că el este unicul proprietar al imobilului dat.

A susținut că în anul 2015, solicitând un extras din Registrul bunurilor imobile de la OCT Chișinău, a depistat la subcapitolul II „Dreptul de proprietate asupra bunului imobil” că în calitate de proprietar a xxxxxxx de rând cu dânsul este indicată și Natalia Petcu. Totodată, a remarcat că în acest subcapitol este menționat că temeiul înscrierii este contractul de vânzare- cumpărare din 04 octombrie 2002. Astfel, a conchis că includerea în Registrul bunurilor imobile în calitate de proprietar a Nataliei Petcu este neîntemeiată și ilegală, contravine condițiilor și stipulărilor contractului de vânzare-cumpărare din 04 octombrie 2002, precum și art.4, 27, 28, 29, 30 a Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998.

A relevat că impozitul pe apartament este înaintat spre plată doar pe numele său, ce demonstrează că includerea în Registrul bunurilor imobile în calitate de proprietar a Nataliei Petcu a avut loc mult mai târziu decât data înregistrării bunului la OCT Chișinău.

De asemenea, a menționat că Natalia Petcu nu a achitat o jumătate din prețul apartamentului și nu a contribuit absolut cu nimic la procurarea acestuia, nu a avut cu ea nici o înțelegere de a procura careva imobile împreună și nu a eliberat lui Valerii Petcu sau altei persoane o procură în acest sens, la fel, nu a fost prezentă personal la procurarea sau înregistrarea acestuia.

A mai invocat că OCT Chișinău nu a primit de la Valerii Petcu o copie a actului de identitate a Nataliei Petcu întrucât el nu dispunea de așa copie, iar OCT Chișinău nu avea de unde cunoaște dacă Ghenadie Petcu este sau nu în căsătorie și cu cine.

A menționat că la 04 februarie 2015 a depus la ÎS „Cadastru” cerere prealabilă prin care a solicitat radierea intabulării proprietarului Natalia Petcu din Subcapitolul II „Dreptul de proprietate asupra bunului imobil” din Registrul bunurilor imobile, cu referire la bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxx, situat în xxxxxxxxxx

La 20 februarie 2015, a primit răspunsul la cererea prealabilă prin care pârâtul a refuzat admiterea cerințelor sale.

Totodată, invocând prevederile art.26 alin.(1) a Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998, a menționat că pârâtul nu deține nici o cerere depusă de Natalia Petcu prin care ar fi solicitat înregistrarea dreptului de proprietate asupra ap.xxxxxxx și nu a fost prezentată nici o procură prin care ar fi fost

împuternicit Valerii Petcu de a o reprezenta în fața OCT Chișinău. Așadar, prima condiție de înregistrare prevăzută de legislație nu a fost respectată de către pârât.

La fel, invocând prevederile art.28 alin.(1) lit.b) a Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25 februarie 1998, a menționat că întrucât în contractul de vânzare-cumpărare este indicat ca parte doar Ghenadie Petcu a fost încălcată și această prevedere legală.

În același timp, invocând prevederile art. 277 Cod fiscal, a menționat că impozitul pe imobil din momentul procurării apartamentului în litigiu și până în prezent a fost achitat în exclusivitate de către Ghenadie Petcu.

Informația pentru plata impozitului este preluată de Inspectoratul Fiscal anume din Registrul bunurilor imobile. Consideră că inițial în Registrul bunurilor imobile au fost introduse date corecte, informația a fost transmisă Inspectoratului Fiscal că unicul proprietar al ap.xxxxxx este reclamantul, iar schimbările în Registrul bunurilor imobile la compartimentul dreptului de proprietate au fost introduse ilegal mai târziu.

A solicitat obligarea pârâtului de a radia intabularea proprietarului Natalia Petcu, născută la xxxxxxx, cod personal xxxxxxx, din Subcapitolul II „Dreptul de proprietate asupra bunului imobil” din Registrul bunurilor imobile, asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxx din xxxxxx încasarea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 08 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, pârâtul ÎS „Cadastru” a fost înlocuit cu succesorul său în drepturi IP „Agenția Servicii Publice” (f.d.162, vol.I).

Prin hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Ghenadie Petcu împotriva I.P. „Agenția Servicii Publice”, intervenient accesoriu Natalia Petcu, cu privire la obligarea radierii intabulării, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, ca fiind tardivă și neîntemeiată (f.d. 156-166, vol.II).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că la 28 octombrie 2002 Valerii Petcu, în bază de procură, a adresat cerere OCT Chișinău în vederea efectuării înregistrării tranzacției de vânzare-cumpărare a apartamentului nr.xxxxx situat pe adresa xxxxxxx, fiind indicați ambii soți Ghenadie Petcu și Natalia Petcu.

A concluzionat că la 28 octombrie 2002, momentul înregistrării dreptului de proprietate, OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” a acționat strict conform legislației în vigoare, înregistrând dreptul de proprietate după ambii soți Ghenadie Petcu și Natalia Petcu. În argumentarea acestei concluzii, instanța a indicat că, este cert faptul că la xxxxxx a fost înregistrată căsătoria între Ghenadie Petcu și Natalia Morari, iar la xxxxxx a fost desfăcută căsătoria, ceea ce se demonstrează și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, cererea înaintată de Ghenadie Petcu, persoană interesată Petcu Natalia și Serviciul Stare Civilă, cu privire la constatarea inexactității în actul de stare civilă, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2017, recursul declarat de Ghenadie Petcu asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2017, s-a declarat inadmisibil.

De asemenea a reținut invocarea reprezentantului intervenientului accesoriu referitor la tardivitatea acțiunii, din motiv că contractul de vânzare-cumpărare a bunului imobil a fost încheiat la 04 octombrie 2002, înscrierea în Registrul bunurilor imobile și dobândirea dreptului de proprietate asupra apartamentului de către

Ghenadie Petcu și Natalia Petcu a avut loc la 28 octombrie 2002, însă cererea de chemare în judecată a fost înaintată la 01 aprilie 2015, adică peste aproximativ 13 ani de la data înregistrării dreptului de proprietate conform contractului de vânzare-cumpărare din 04 octombrie 2002.

La fel, instanța de judecată a conchis că pretenția reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral este neîntemeiată, fiind subsecventă cerinței principale de radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile, care de asemenea s-a respins ca neîntemeiată și tardivă.

Prin decizia din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ghenadie Petcu și s-a menținut hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 100-115, vol. III).

Pentru a decide astfel, Colegiul a relevat că prima instanță a stabilit corect raportul dintre părți, a analizat obiectiv argumentele participanților la proces în limitele obiectului dedus judecării. În aceste condiții, Colegiul a statuat că concluzia enunțată reprezintă rezultatul efectiv al analizei și aprecierii probelor prezentate de către părți, care au constituit obiectul examinării cauzei în ordine de apel or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă în coroborare cu dispoziția art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți.

Statuând cu certitudine că argumentele apelantului au fost neîntemeiate, iar hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat de Ghenadie Petcu și a menține hotărârea din 08 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a corectat din oficiu eroarea care se conținea în textul părții introductive a deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea ce ține de indicarea numărului manual al dosarului fiind corectată sintagma „3a-2077/19” cu sintagma corectă „3a-2077/18” (f.d. 124-125, vol. III).

La 31 octombrie 2019 Ghenadie Petcu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, aplicarea nemijlocită la examinarea cauzei date a prevederilor Hotărârii Curții Constituționale a R. Moldova din 13 octombrie 2013 privind interpretarea art. 140 din Constituția R. Moldova, aplicarea prevederilor pct. 23, 26, 27, 30, 31 a deciziei Curții Constituționale nr.58 din 11 iunie 2018, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii (f.d. 126-134, vol. III).

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel precum și cea a primei instanței sunt neîntemeiate, deoarece instanțele ierarhic inferioare au aplicat selectiv și în mod eronat atât normele de drept material cât și normele procedurale.

A menționat că instanțele ierarhic inferioare au negat în totalitate constatările conținute în decizia Curții Constituționale și au apreciat în mod arbitrar probele anexate la materialele cauzei, erori care au avut drept consecință încălcarea dreptului la proprietate prevăzută de art. 46 din Constituție și a dreptului de a obține recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea prejudiciului prevăzut de art. 53 din Constituție, precum și libertățile fundamentale prevăzute de art. 6 CEDO privind liberul acces la justiție și art. 1 a Protocolului adițional la Convenție.

La 21 noiembrie 2019 (prin intermediul poștei electronice) de către IP „Agenția Servicii Publice” a fost depusă referință prin care a solicitat respingerea recursului

depus de Ghenadie Petcu, ca fiind inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 17 septembrie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 08 octombrie 2019, fapt confirmat prin recipisă (f.d.117, vol.III). Astfel, recursul depus la 31 octombrie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Ghenadie Petcu în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ghenadie Petcu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Ghenadie Petcu.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Ghenadie Petcu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh